

Granskning av bokslut och årsredovisning

2023-12-31

Rapport

Köpings kommun

KPMG AB

2024-04-17

Antal sidor 10

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Årsredovisningens räkenskaper	1
1.2	God ekonomisk hushållning	1
1.3	Balanskravsresultat	1
1.4	Rekommendationer	2
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2	Avgränsning	4
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Metod	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Årsredovisningens räkenskaper	6
3.1.1	Bedömning	6
3.2	God ekonomisk hushållning	7
3.2.1	Bedömning	9
3.3	Balanskravsresultat	9
3.3.1	Bedömning	9
3.4	Översiktlig granskning av intern kontroll	9
3.4.1	Bedömning	10

1 Sammanfattning

Vi har av Köpings kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Nedan följer en sammanfattning av granskningens bedömningar och rekommendationer.

1.1 Årsredovisningens räkenskaper

Utifrån vår genomförda granskning av årsbokslutet har vi noterat att kommunen gör avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Kommunen har per 2023-12-31 redovisat leasingkontrakt avseende fastigheter och lokaler som operationell leasing.

1.2 God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet avseende det finansiella målet. Det innebär att resultatet inte är förenligt med det finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

Vi konstaterar att det i årsredovisningen saknas en tillräcklig tydlig avrapportering av de övergripande målen för att det ska vara möjligt för oss att bedöma om resultatet är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Vi saknar målvärden och tydliga redogörelser för på vilka grunder bedömningen av måluppfyllelsen gjorts.

Vi ställer oss bakom kommunstyrelsens bedömning att Köpings kommun inte uppnår god ekonomiska hushållning per 2023-12-31.

1.3 Balanskravsresultat

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

1.4 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Se över rutinerna för att attestera manuella bokföringsorders.
- Se över möjligheten att implementera i processen att investeringsbeslut krävs för att kunna lägga upp projektnummer.
- Kommunen ser över budgeten för investeringarna eftersom den inte uppnås år efter år, samt för att på övergripande nivå kunna följa upp den faktiska avvikelsen mot budget.
- Se över investeringspolicy för att förtydliga när budgetavvikelser behöver tas upp för nytt investeringsbeslut.
- Säkerställa att räkenskaperna följer lag och god redovisningssed, främst avseende RKR R5 leasing.
- Vi rekommenderar att tidsplanen för bokslutsprocessen för kommunen och bolagen bör ses över tills nästa år.
- Det i årsredovisningen finns en tydlig redogörelse för målvärden och uppföljningen av målen kopplat till dessa målvärden. Vi rekommendera vidare att en redogörelse görs för vilken måluppfyllelse som ska uppnås för att uppfylla de olika nivåerna dvs ej uppfyllt, delvis uppfyllt, i hög grad uppfyllt och helt uppfyllt.
- Kommunen går igenom sina hyreskontrakt för att bedöma om dessa ska redovisas som finansiell leasing istället för operationell leasing. Kommunen har startat ett kartläggningsarbete kring detta.

2 Bakgrund

Vi har av Köpings kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Från och med den 1 januari 2023 ska årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift-och investeringsredovisning (enligt ISA 501)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer, i enlighet med SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om kommunen efterlever balanskravet samt eventuellt åberopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?
- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Efterlever kommunen balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2023-12-31. Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionsred i kommunal verksamhet 2022.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2.3 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning även på:

- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.4 Metod

Granskningarna har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Dataanalys
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Granskning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna

Revisionens faser kan kategoriseras i Planering, Genomförande och Rapportering.

I planeringsfasen har vi haft inledande genomgång av villkoren för uppdraget, fastställande av vilka dokumentationskrav som finns, vem som bär ansvaret vid oegentligheter samt kommunikationen under revisionens gång. En viktig del i planeringsfasen är att identifiera risker, värdera riskernas utifrån allvarlighet och sannolikhet samt att identifiera lämpliga granskningsåtgärder.

Genomförandefasen har omfattat fortsatt planering då den interna kontrollen som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kundens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av kommunens verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

En revisionsstrategi har bestämts utifrån den inledande planeringen och den förståelse som skaffats i samband med granskningen av den interna kontrollen. Andra delen av genomförandefasen har omfattat inhämtande av revisionsbevis genom granskning och dokumentation av:

- Balans och resultaträkning
- Närståendetransaktioner
- Sammanställda räkenskaper
- Drift- och investeringsredovisningen
- Förvaltningsberättelse

Som en del i den avslutande fasen har vi inhämtat ett skriftligt uttalande enligt ISA 580. Det har inhämtats från den tjänsteperson som har uppdraget att verkställa bokslutsprocessen och den interna kontrollen i kommunens redovisning, system och rutiner.

Granskningarna avser kommunens årsredovisning som avgetts av kommunstyrelsen den 2024-03-19.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

3 Resultat av granskningen

Nedan redogörs för resultatet av granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

3.1 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper enligt 12 kap 2 § LKBR.

3.1.1 Bedömning

Kommunen gör i årsredovisningen avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Kommunen har per 2023-12-31 redovisat samtliga leasingkontrakt avseende fastigheter som operationell leasing.

Hyreskontrakt och leasing av fastigheter ses normalt som finansiell leasing vilket innebär att en fiktiv anläggningstillgång och skuld skall redovisas och skrivas av över återstående hyresperiod. Kommunen hanterar delar av sina leasingkostnader som operationell leasing vilket enligt vår bedömning sannolikt är ett avsteg från RKR R5 och god redovisningssed. Det lämnas i årsredovisningen inte någon upplysning kring vilka resultateffekter detta avsteg medför, vilket enligt LKBR ska finnas. Kommunen upplyser om storleken på hyresutbetalningar under året. Kommunen bedömer att genomgången ska vara klar under 2024.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats, med undantag av ovan punkter, i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR men vi vill fästa uppmärksamheten på att den innehåller åtminstone följande felaktigheter. I ett av dotterbolagen har en sen justering av uppskjuten skatt gjorts, vilket påverkar resultatet och balansomslutningen i koncernen med -2,8 mkr. Ingen justering har gjorts i kommunens sammanställda räkenskaper. Felet är inte väsentligt.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att säkerställa att räkenskaperna följer lag och god redovisningssed avseende leasing.

Vi rekommenderar att tidsplanen för bokslutsprocessen ses över tills nästa år. Vi bedömer att tidpunkten för revisionen i kommunen såväl som de kommunala bolagen bättre bör synkas med övrig tidplan för att inte hamna i tidsnöd och säkerställa att det finns tillräcklig tid för att färdigställa revisionen och rapportering i tid.

3.2 God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Fullmäktige i Köpings kommun har fastställt tre övergripande mål. I årsredovisningen redogörs för följande bedömning av måluppfyllelsen:

Mål	Bedömd måluppfyllelse
Vi erbjuder största möjliga kvalitet för givna resurser	Delvis uppfyllt
Vi har engagerade medarbetare som trivs och utvecklas och ett gott ledarskap	I hög grad uppfyllt
Vi har god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans	Ej uppfyllt

I årsredovisningen går inte att utläsa på vilket sätt den sammanvägda bedömningen av måluppfyllelsen görs.

Finansiellt mål:

I det övergripande målet avseende god ekonomisk hushållning och en budget i balans ingår det finansiella målet att "Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag ska uppgå till 0,64 procent". Resultatet 2023 uppgick till 0,3 procent av skatt och generella statsbidrag, vilket innebär att målet inte är uppnått.

Verksamhetsmål:

Måluppfyllelsen av de övergripande målen redovisas med färgade cirklar enligt följande

I årsredovisningen redogörs för nämndernas bedömning av de övergripande målen enligt följande:

ÖVERGRIPANDE MÅL	VI ERBJUDER STÖRSTA MÖJLIGA KVALITET FÖR GIVNA RESURSER	VI HAR ENGAGERADE MEDARBETARE SOM TRIVS OCH UTVECKLAS OCH ETT GOTT LEDARSKAP	VI HAR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EN EKONOMI I BALANS
NÄMNDER:			
Kommunstyrelsen			
Social- och arbetsmarknadsnämnden			
Vård- och omsorgsnämnden			
Utbildningsnämnden			
Kultur- och fritidsnämnden			
Samhällsbyggnadsnämnden			
Överförmyndarnämnden			
KOMMUNALA BOLAG:			
Köpings Bostads AB			
Köpings Kabel TV			
Västra Mälardalen Energi och Miljö			
Västra Mälardalens <u>Kommunalförb.</u>			

I årsredovisningen går inte att tydligt utläsa vad som ligger till grund för måluppfyllelsen på respektive mål.

I årsredovisningen görs den samlade kommunövergripande bedömningen att Köpings kommun sammantaget, för både finansiella mål och verksamhetsmål, ej har uppfyllt kraven för en god ekonomisk hushållning enligt kommunfullmäktiges definition.

3.2.1 Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet avseende det finansiella målet. Vår bedömning är att resultatet inte är förenligt med det finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

Vi konstaterar att det i årsredovisningen saknas en tillräcklig tydlig avrapportering av de övergripande målen för att det ska vara möjligt för oss att bedöma om resultatet är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Vi saknar målvärden och tydliga redogörelser för på vilka grunder bedömningen av måluppfyllelsen gjorts.

Vi rekommenderar att det i årsredovisningen finns en tydlig redogörelse för målvärden och uppföljningen av målen kopplat till dessa målvärden. Vi rekommendera vidare att en redogörelse görs för vilken måluppfyllelse som ska uppnås för att uppfylla de olika nivåerna dvs ej uppfyllt, delvis uppfyllt, i hög grad uppfyllt och helt uppfyllt.

Vi ställer oss bakom kommunstyrelsens bedömning att Köpings kommun inte uppnår god ekonomiska hushållning uppnås per 2023-12-31.

3.3 Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

3.3.1 Bedömning

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

3.4 Översiktlig granskning av intern kontroll

Den interna kontrollen som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kundens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av kommunens verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

Översiktligt granskade processer är följande:

- Löner
- Inköp
- IT
- Investeringar
- Manuella bokföringsorder
- Riktade statsbidrag
- Attester

Vi har i vår granskning noterat följande avvikelser:

- Det finns en rutin för att attestera manuella bokföringsorders men den bör tydliggöras och kompletteras i attestdelen.
- I investeringsprocessen finns utrymme för förbättring bland annat avseende processen för uppstart av projekt.
- Kommunen periodiserar investeringsbudgeten på projektnivå men på övergripande nivå budgeteras hela den beräknade investeringen under det år investeringen beräknas påbörjas.
- Nuvarande riktlinjer för hantering av budgetavvikelser för investeringsprojekt har inga tydliga beloppsgränser för när avvikelser inte går att hantera inom nämndens befintliga investeringsram.

3.4.1 **Bedömning**

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att se över rutinerna för att attestera manuella bokföringsorders.

Kommunstyrelsen bör se över möjligheten att implementera i processen att investeringsbeslut krävs för att kunna lägga upp projektnummer. Vi kan dock inte vid vår granskning identifierat projekt som saknar investeringsbeslut.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen ser över budgetprocessen för investeringarna eftersom den inte uppnås år efter år, vilket kan innebära att trovärdigheten minskar. Kommunen periodiserar investeringsbudgeten på projektnivå men på övergripande nivå finns ingen möjlighet att rättvisande följa upp den faktiska avvikelser mot budget. Vi rekommenderar också att kommunen ser över sin investeringsprocess för att på övergripande nivå kunna följa upp den faktiska avvikelser mot budget.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att se över investeringspolicy för att förtydliga när budgetavvikelser behöver tas upp för nytt investeringsbeslut.

Datum som ovan

KPMG AB

Susann Eriksson

Auktoriserad revisor

Karin Helin Lindkvist

Certifierad kommunal revisor